

Over een Haagse verzetsman

Pag. 5

Haagse kinderen in WOII

Pag. 8

Kroniek van de eerste maanden van WO II

Pag. 6-7

Marcello & Els weten wat lekker is: Keraton Damai

Pag. 11

De Haagse krant van alle tijden

Noodlanding in Voorburg

Terwijl grote delen van Nederland eind april 1945 al bevrijd waren, was het westen nog steeds bezet gebied. De bevolking was uitgehongerd. Om de ergste nood te lenigen, kregen de geallieerden toestemming voor voedselvluchten boven het bezette gebied. De operatie 'manna' ging op 26 april van start. Het einde van de oorlog leek in zicht.

Nadat het nieuws van de capitulatie van de Duitsers zich op 5 mei snel verspreidde, liet de komst van de geallieerde troepenmacht in Den Haag en omgeving nog meerdere dagen op zich wachten. Er waren nog steeds gewapende Duitse militairen aanwezig. Toen er in Voorburg aan het eind van de middag van 5 mei plotseling een vliegtuigje landde op de sportvelden bij de Hoekwaterstraat, was de opwinding groot. In een mum van tijd werden de twee inzittenden omstuwd door de bewoners uit de buurt. Helaas waren het geen

verkenner van de geallieerden - zoals men veronderstelde - maar cineasten in uniform. Toen de BBC eerder die dag gemeld had dat de geallieerden op het punt stonden Den Haag te bevrijden, waren ze hals over kop naar de Hofstad gevlogen in de hoop filmopnames te maken van voedsel-droppings en binnentrekkende militairen. Het bericht van de BBC bleek echter onjuist; geallieerde troepen waren nog nergens te bespeuren. Brandstofgebrek dwong hen in Voorburg een noodlanding te maken. Toen ze vernamen dat er

Britse Verkenningseenheid op Malieveld in mei 1945. Foto: collectie HGA

nog steeds gewapende Duitsers rondreden, besloten ze zo snel mogelijk weer te vertrekken. Helaas waren ze ervan uitgegaan dat er bij de bevrijdingstroepen wel wat brandstof voor hun toestel geregeld kon worden. Gelukkig wist iemand uit de buurt hun probleem op te lossen met rode benzine. Tijdens het wachten daarop waren de cineasten nog wel getuige van het uitwerpen van voedsel door Britse bommenwerpers.

Met de intocht van de geallieerden (Britten en Canadezen) en de Prinses Irenebrigade op 8 mei was de bevrijding van de Hofstad eindelijk een feit. Heel Nederland kwam nu weer onder het centrale gezag van

Den Haag. Door oorlogsschade liepen de verbindingen met de rest van het land moeizaam, daarom had snel vervoer door de lucht de voorkeur. De sportvelden aan de Hoekwaterstraat lagen gunstig in de onmiddellijke nabijheid van de regeringsgebouwen en werden snel gevorderd om in te richten als airstrip voor de kleine vliegtuigen van het Engelse Auster squadron. In mei aanvankelijk met een personeelssterkte van 22 man, in september 90 en in november waren er 120 man gelegerd. Kleedruimtes werden ingericht als slaapplek en de turnzaal veranderde in vliegtuigwerkplaats. In de carrosseriefabriek van fa. Van Rijswijk aan de Van Alphenstraat kwam een keuken met eetzaal voor de manschappen, waar ook stalling en onderhoud van auto's plaatsvonden. Garage Taurus in dezelfde straat diende eveneens voor stalling van voertuigen. Ook twee huizen aan de Koningin

Wilhelminalaan kwamen ter beschikking en later kwam er in de buurt nog een onderkomen voor de onderofficieren. (De Koningin Wilhelminalaan was tijdens de bezetting trouwens omgedoopt in Admiraal de Ruyterlaan).

De Austers stonden direct langs de straat opgesteld; het binnenkomen en vertrekken van vliegtuigen was een hele sensatie. Het publiek kon dagelijks zien hoe er postzakken en stapels kranten werden aangevoerd. Door de bescheiden capaciteit van het vliegtuigje kon er naast de vliegenier slechts één passagier of alleen post worden vervoerd. De eenheid voerde vluchten uit in binnen- en buitenland, tot de passagiers behoorden militaire autoriteiten en ambtenaren voor hulp en controle. Ook het Algemeen Nederlands Persbureau (ANP) maakte dankbaar gebruik voor een snelle verspreiding van nieuwsberichten.

Lancaster laden bij RAF Waterbeach voor Operatie Manna 1945. Foto: Wikimedia

Metalen biscuitblik "WELFARE BISCUITS" van "W.C.&S. LTD.", voedseldropping Tweede Wereldoorlog. Museum Rotterdam

Vervolg op pagina 2

van der VLUCHT GLASHANDEL v.o.f.

Loosduinsekade 175
2571 BW 's-Gravenhage
Tel: 070-3603927
info@vd-vlucht.nl
www.glashandel-vandervlucht.nl

ALTIJD LEKKER LOPEN

Ontdek het gevoel van **Hartjes** dameschoenen

Prins Hendrikstraat 132-134
Den Haag
070 - 363 75 19
Johanwassenaar.nl

Samen aan alles gedacht!

J. Henning

UITVAARTVERZORGING

070 345 48 10
Dag en nacht bereikbaar
Bautersemstraat 1, Den Haag
www.henning-uitvaart.nl

BRIEVENBUS

De gratis rubriek 'Brievenbus' is een zeer populaire!
Hulp nodig of wilt u een reactie plaatsen?
Mail naar redactie@dehaagsetijden.nl

Gelegerd in Den Haag

In 2018 is het boekje *Gelegerd in Den Haag* verschenen, over de geschiedenis van de Frederik- en Alexanderkazerne. Ik zou het heel graag willen hebben omdat ik er jarenlang gewerkt heb, maar het is helaas nergens meer verkrijgbaar. Als iemand een exemplaar weet te vinden of kwijt wil, zou ik het heel graag horen.
Jeroen Sikkema
jrsikkema@gmail.com

Paviljoen van Wied. Foto: Jopie van den Bergh-Baudet, collectie HGA

De Nieuwe Eerste Nederlandsche

Graag reageer ik op het artikel *De Nieuwe Eerste Nederlandsche* (in de krant van 7 februari 2023), geschreven door mevr. An van der Harst. Ik las dat zij in 1939 eindexamen MULO deed op de Comeniuschool in de Kempstraat. Dat deed ik ook, maar dan in 1957. Al jaren ben ik gids in Slot Zeist, het kleinere broertje/zusje van paleis Het Loo, gebouwd in opdracht van Willem Adriaan van Nassau-Oldijk, bastaard kleinzoon van

prins Maurits. In de prachtige hal hangen daar levensgrote portretten van de stadhouders, vanaf Willem de Zwijger t/m de latere Willem III met zijn moeder Mary Stuart. Als mijn tijd het toelaat, vertel ik de gasten dat de portretten ooit hingen in het Huis aan de Boschkant, gelegen op de hoek van het Korte Voorhout en de Prinsessegracht. Inderdaad waar later verzekeringsmaatschappij de Nieuwe Eerste Nederlandsche zich vestigde. Dit pand was door Pieter Post rond 1645 gebouwd

voor griffier Laurens Buysero, die in dienst was geweest van een aantal stadhouders. Jaren later komt het stadspaleis in handen van Frederik, zoon van koning Willem I. Zijn dochter Marie trouwt met de prins Von Wied. Regelmatig bezochten de jonge prinses, kinderen van Marie, 's zomers hun bezittingen, ook paviljoen Von Wied, dat nu deel uitmaakt van Beelden aan Zee. De mogelijkheid bestond namelijk dat ze kans maakten op de Nederlandse troon, zolang koningin Wilhelmina kinderloos

bleef. Gelukkig werd in 1909 prinses Juliana geboren. Daarop nam de familie de portretten mee naar hun woonplaats Nieuwied. Zo ontkwamen de schilderijen aan het bombardement van Bezuidenhout, waarover mevr. Van der Harst vertelde. Als kind kwam ik regelmatig met de tram langs de ruïne van het Huis. Niet wetend dat ik jaren later er nog regelmatig over zou vertellen. Nu is het Ministerie van Financiën er gevestigd.
Lizzy van Loon
lizzyvanloon@kpnmail.nl

Op zoek naar Riekje Schijf

In de Oud Hagenaar van dinsdag 24 juli 2018 (Jrg 10, nr. 15) staat een ingezonden brief van Riekje Schijf onder het kopje *Zwembad Mauritskade*. In verband met een zoektocht binnengekomen bij het radioprogramma Adres Onbekend zijn wij op zoek naar een Joods jongetje dat ondergedoken zat bij de grootouders van zoekster, Hanneke Dreves. Die grootouders waren dhr. en

mw. Grootveld, en ze woonden in de Wieringsestraat. Riekje Schijf noemt in haar reactie de naam Nel Grootveld, die in de Wieringsestraat woonde. Dat zal dus een familielid zijn van de grootouders. Het joodse jongetje was in 1941/42 bij de grootouder 'ondergedoken'. Ze noemden hem 'Jantje Vos', maar heet Dave (David?) en was toen ca. 6 jaar oud. Overigens deden ze niet geheimzinnig over het jongetje. Ze nemen hem overal mee naartoe. Hij zou kind zijn van een overspannen familielid o.i.d. Omdat de situatie te gevaarlijk werd, is hij later naar een ander adres verhuisd. Dave zou na de oorlog nog wel eens bij de grootouders van Hanneke Dreves langs zijn geweest. Heeft iemand mogelijk nog contactgegevens van Riekje Schijf? Dan zou ik haar kunnen vragen of zij weet waar Nel Grootveld is of dat zij iets weet over het ondergedoken joodse jongetje. Heel hartelijk dank.
Hans van der Veen
hansvanderveen@xs4all.nl

Vervolg voorpagina

Noodlanding in Voorburg

In het begin hadden de vluchten een geïmproviseerd karakter, later werden er vaste schema's opgesteld. Landingen in de avond moesten zonder landingslichten worden uitgevoerd, maar gelukkig waren er wel straatlantarens.

maar ook door de straten werd er toen gevlogen. Geschrokken kwam de commandant naar het veld, maar iedereen in arrest plaatsen zou betekenen dat de toestellen op de grond bleven en dat kon natuurlijk niet.

steeds minder vluchten gemaakt door het Auster squadron. Half december 1945 werd het Voorburgse squadron verplaatst naar vliegveld Valkenburg. Het noodvliegveld in Voorburg werd opgeheven en na verloop van tijd weer als sportveld in gebruik genomen.

Toen ik op de Thorbecke HBS zat (in de jaren vijftig) hebben wij in de zomer vaak gymles op die sportvelden gehad. Dat die ooit als vliegveld gebruikt waren, heb ik pas veel later ontdekt. Voor dit artikel heb ik gebruikgemaakt van de Geschiedenis van Zuid-Holland website (Th. Buurman).

Bonnie Spaans-Barkmeijer
bonniespa@telfort.nl

“Niet alleen boven maar ook door de straten werd er toen gevlogen.”

Een van de verhalen over het squadron ging over de feestavond in juni, met een optreden van de Snip en Snap revue. Meisjes uit de buurt waren uitgenodigd op de dansvloer. Het feest duurde tot in de kleine uurtjes, tot iemand voorstelde om alle dames hun huis vanuit de lucht te laten zien. Niet alleen boven

Eind september 1945 startte de Regeringsdienst binnenlandse vluchten met tweemotorige toestellen, type De Havilland Dominie. Voor een dergelijk vliegtuig was de Voorburgse airstrip te klein. Mede hierdoor en door de slechte weersomstandigheden werden tussen eind oktober en november

Voedseldropping op Ypenburg (1945). Foto: Wikimedia

Uitgeverij De Haagse Tijden
Laan van Meerdervoort 174
2517 BH Den Haag

Ook te volgen via Facebook, Instagram, Twitter en LinkedIn.

Uitgave:

Uw krant is elke twee weken in een oplage van tenminste 65.000 exemplaren gratis af te halen op circa 360 distributiepunten in Den Haag, Zoetermeer, Westland, Delft, Midden-Delfland, Leidschendam-Voorburg, Rijswijk, Pijnacker-Nootdorp en Wassenaar.

Redactie:

De artikelen, verhalen en foto's in onze krant worden aangeleverd door onze lezers. De ingezonden artikelen zullen ook gebruikt worden op de website en onze sociale media kanalen.

Hergebruik van de artikelen en foto's is aan de uitgever. Voor de vaste columnisten geldt een andere regeling. U kunt uw verhaal insturen naar: redactie@dehaagsetijden.nl

Abonnementen

Voor € 75,00 per jaar kunt u de krant in Nederland thuis ontvangen per post. Buiten Nederland ontvangt u de krant voor € 95,00 per jaar. Een abonnement vraagt u aan via www.dehaagsetijden.nl/abonnement of via de klantenservice. Alle uitgaves van De Haagse Tijden kunt u terug vinden op de website www.dehaagsetijden.nl/archief

Adverteren

Wilt u ook adverteren in De Haagse Tijden? Vraag naar de mogelijkheden bij Daphne Brückel en bel 070-3607676 of mail naar info@dehaagsetijden.nl

Hoofdredacteur

Sanne Groeneboer
redactie@dehaagsetijden.nl

Vaste auteurs

John Vroom
Marcello & Els
Milja de Zwart
Robert Mindé

Fotografie

De Haagse Tijden heeft de moeite genomen om de rechtmatige eigenaar van de gepubliceerde foto's te vinden. Als u meent de publicatierechten te hebben, kunt u contact opnemen met de uitgever.

Vormgeving

Brückel Reclame BV

Lezersservice

De lezersservice is te bereiken van maandag t/m vrijdag van 10 - 12 uur op: 070 - 345 76 97

Vrijheid riskeren om warm te blijven

Het was koud in Nederland. De winter van 1944-1945 had Nederland in een ijzige greep en tegelijkertijd hadden de Duitsers het land nog stevig in hun macht. Het westen van Nederland welteverstaan, waar door de bewoners ernstig werd geleden. Er waren tekorten aan eten, kleding en brandstof. In feite was er tekort aan alles wat het leven voor mensen maar enigszins aangenaam kon maken. Maar, zoals vaak het geval is, bracht deze grimmige toestand mensen ook dichter bij elkaar.

In Spoorwijk waren twee jonge gezinnen in deze omstandigheden ook zeer dicht bij elkaar gekomen. Dat was het gezin van mijn ouders, Herman Gelauf en Fien Kerkhof, en dat van mijn vaders jongere broer Antoon. Beiden waren zij getrouwd en hadden jonge kinderen. De ouders van deze gezinnen probeerden elkaar op allerlei manieren te helpen en te steunen in deze moeilijke tijden. Tijdens de afgelopen maanden en jaren waren er razzia's gehouden om arbeidskrachten te ronselen die naar Duitsland gestuurd werden om daar in fabrieken te werken. Dit had als gevolg dat mannen nauwelijks meer hun huis uit durfden te gaan, uit vrees opgepakt en weggestuurd te worden. Alle pogingen om in de behoeften van de gezinnen te voorzien, moesten door de vrouwen ondernomen worden. Daarom waren ook mijn moeder Fien Kerkhof en Mien, de vrouw van Antoon, goede vriendinnen geworden. Zulke goede vriendinnen dat Antoon en Mien mijn peetvader en peetmoeder werden toen ik in 1943 geboren werd.

Het contact tussen de vriendinnen was door alle beperkingen in die tijd moeilijk. Ook was het niet veilig om jonge kinderen met een boodschap naar elkaars huis te sturen. Zij zagen elkaar echter vaak in de kerk waar zij beiden bijna dagelijks heen gingen en dat was wel veilig want aan kerkbezoek hadden de Duitsers nog geen beperkingen opgelegd. Op een van die kerkelijke samenkomsten besloten Mien en Fien om samen brandhout te gaan zoeken. Het was heel moeilijk om nog maar een enkele kamer in de huizen een beetje warm te houden en er waren zelfs mensen die wat vloerplanken in hun huis opgebroken hadden om als brandstof te dienen. De kleine kacheltjes moesten warmte leveren en er moest ook op gekookt worden. In de straten waar de beide gezinnen woonden, hadden mensen - zoals in heel Spoor-

wijk en elders - bomen omgekapt voor brandstof en zelfs hun eigen tuinschuren en tuinhokjes voor hetzelfde doel opgeofferd. Dit maakte dat vele straten er in deze harde winter nog troostelozer uitzagen.

Op een vroege ochtend lieten Fien en Mien hun kinderen aan hun mannen over en gingen samen op pad. Zij hadden een oude kinderwagen bij zich die zij hoopten op te vullen met takken of stukken hout voor hun kacheltjes. Zij hadden ook een oude zaag en een bijl bij zich voor het geval zij misschien wat hout in stukken moesten slaan of zagen. Door de Van Koetsveldstraat liepen zij in de richting van de Julialaantjes,

Vredenburgweg en bleven rondkijken en takken oprapen waar zij maar konden. Bijna ongemerkt raakten zij verder en verder van hun huizen vandaan totdat zij bij Overvoorde aankwamen. Overvoorde was tijdens de bezetting geheel door de Duitsers overgenomen en door een groot aantal bunkers ontsierd. Het landhuis was ingericht als een verblijfplaats voor officieren en de toegang was voor de plaatselijke bevolking verboden. Mien en Fien kenden die omstandigheden maar al te goed en zij vermeden dan ook de ingang en oprit van het park. In plaats daarvan duwden zij de kinderwagen naar de zijkant langs de heg en de omheining van Overvoorde.

Scheveningse bosjes, kaalslag in WO II, 1944. Foto: M. Huizinga, collectie HGA. Boven: Krantenartikel over de houtroof. Archief Delpher

waar nog bomen stonden die ongemoeid waren gebleven voor degenen die wanhopig op zoek waren naar hout. De bomen stonden aan weerszijden van de sloten langs de laan en waren vanaf de weg moeilijk bereikbaar. De beide vrouwen hoopten de gevallen takken van die bomen op te rapen en inderdaad vonden zij er af en toe eentje. Dat was echter niet genoeg. Het was duidelijk dat heel wat Spoorwijkers dezelfde ideeën hadden gehad want de laantjes waren zo schoon alsof zij iedere dag geveegd werden.

De schoonzusters lieten zich echter niet ontmoedigen. Zij liepen door naar de Van

Daar, onder de grote bomen waren wel wat takken en samen raapten zij die zo snel mogelijk op en gooiden ze in de kinderwagen. Terwijl ze daarmee bezig waren, struikelde Fien bijna over een grote boomtak die half onder bladeren verscholen was. De tak was te groot voor het wagentje dus samen probeerden Mien en Fien om die tak door te zagen en toen dat te moeilijk bleek, hakten zij er met hun bijl op los want die grote brokken hout zouden hun kacheltjes wel een tijdje brandende kunnen houden. Zo druk waren zij hiermee bezig dat zij pas op het laatste moment gewaarwerden dat een

Fien Kerkhof met haar zus Dora Kerkhof en enkele kinderen, 1938

Waarschuwing tegen boomhakkers
Houtroof wordt niet langer geduld
 's GRAVENHAGE, 15 Maart.
 De höhere SS und Polizeiführer vestigt de aandacht op het feit, dat het gebrek aan brandstoffen er toe heeft geleid, dat de bevolking willekeurig boomen en struiken in straten, op wegen en pleinen verwijderd.
 Deze wijze van optreden van de bevolking is niet toelaatbaar. Tegen overtreders zal met de meest mogelijke gestrengheid worden opgetreden en de daders zullen door de Nederlandsche politie onmiddellijk worden gearresteerd.

Zo vlug als zij maar konden, gooiden zij de resten van de grote boomtak in de kinderwagen en begonnen deze langs de Van Vredenburgweg terug naar Spoorwijk te duwen. Het kwam hen voor dat zij de hele weg lang door Duitsers bespioneerd werden en zij liepen zo vlug als zij maar konden. Voordat zij uit de Julialaantjes kwamen, legden zij een oude deken over het kinderwagentje om hun brandstof aan het gezicht van anderen te onttrekken, want het gebeurde dat mensen die wat extra's hadden door anderen die net zo wanhopig waren, beroofd werden. Gelukkig kwamen zij zonder verdere incidenten in de Stastokstraat aan, waar de helft van hun buit uitgeladen werd en onder de trap verstoppt. De kinderwagen was het eigendom van Mien die haar aandeel van het hout weer met het dekentje bedekte voordat zij zo snel mogelijk naar haar huis in de Capadosestraat liep.

Die avond keken twee mannen en hun gezinnen vol dankbaarheid en liefde naar hun vrouwen en moeders die samen hun vrijheid hadden geriskeerd om hun gezinnen warm te houden.

Jos Gelauf
 Joseph.gelauf@btinternet.com

grote auto vol met soldaten uit de oprit van Overvoorde reed en in hun richting kwam. Bijna verstijfd van schrik lieten zij bijl en zaag vallen en probeerden zij zich tegen de omheining kleiner te maken. De grote wagen vol met gewapende soldaten kwam langzaam naar hen toe en de schoonzussen vreesden het ergste. Het leek wel of de wagen steeds langzamer ging rijden maar toen hij vlak bij hen was, reed hij met dezelfde snelheid door. Mien en Fien keken elkaar aan, beiden nog wit van angst en schrik. Toen kwamen ze naar elkaar toe en gaven elkaar woordeloos een stevige knuffel.

AUTO HOUTWIJK

sterk in elk merk

45 KM

De veiligste brommobiel

Nu standaard ABS op de Sensation Range

Maak een proefrit:
070 - 329 70 51
Showroom & verkoop:
Zichtenburglaan 76-82

www.autohoutwijk.nl

Maximaal 6 personen per baan

OCKENBURGH ACTIVE GEZELLIG BOWLEN

Dinsdag t/m Donderdag € 24,50 per baan per uur
Vrijdag € 29,00 per baan voor 1,5 uur
Zaterdag & Zondag € 29,00 per baan per uur

Telefonisch reserveren: 070 - 368 66 39

Wijndaelerduin 25 - Den Haag
Let op: gewijzigde aanrijroute kijk op:
WWW.OCKENBURGHACTIVE.NL

De mooiste busreizen

Gewoon perfect geregeld.

Boeiend Berlijn 5-daagse busreis	reiscode: efber01	vanaf p.p. € 399
Moezel en Rijn 6-daagse busreis	reiscode: eblf04	vanaf p.p. € 489
Noord-Italië en een vleugje Lago Maggiore 10-daagse busreis	reiscode: ebdm01	vanaf p.p. € 969
Isle of Wight, Devon and Cornwall 10-daagse busreis	reiscode: eegb314	vanaf p.p. € 1095
Scotland the Brave 8-daagse busreis	reiscode: ebdry02	vanaf p.p. € 1099
De fantastische Fjorden 10-daagse busreis	reiscode: eeno305	vanaf p.p. € 1369

www.dejongintra.nl/busreizen
Bel 0180 - 457 803
of ga naar uw ANVR-Reisbureau

Reissom o.b.v. 2 personen en excl. € 37,50 reserveringskosten, Calamiteitenfonds en SGR-bijdrage.

de Jong Intra vakanties

Meer dan alleen verhuizen...

Vrijblijvende offerte?
BEL: 070 - 306 16 96

Senioren-verhuizing
Volledig verzorgd!

Woning-ontruiming
Huur- en koopwoning

Schilder-en kluswerk
Stoffen en behangen

Spoed-oplevering
Binnen 7 dagen leeg

de beste in **VERHUZEN EN ONTRUIMEN**
Seniorenhulp Nederland

www.seniorenhulp.com

20 JAAR GARANTIE

De mooiste kasten op maat gemaakt

#WijHelpen

- Een Droomkast zoals jij hem wilt hebben
- Perfect op maat, altijd passend
- Kies je eigen Style en Kleur
- Bij ons ben jij de Ontwerper
- Meet & Montage Service

Bezoek onze showroom

WWW.HOUTWINKELZAAG.NL | Laan van Meerdervoort 258 | 070-3452700

Behandeling aan huis

Een team van prothesespecialisten

Wij komen **gratis** bij u thuis voor het maken van nieuwe protheses of het corrigeren en repareren van uw huidige protheses. Met onze kennis en vaardigheden kunnen wij u perfect van dienst zijn!

Enrico, Martijn, Jasper en John Jellema

Tel: 070-3555790
info@novodent.nl

Valkenboskade 466
2563 JK Den Haag
(Hoek Laan van Meerdervoort recht t.o. halte tram 3 en 12)

www.novodent.nl

HET BEUMER TEAM ZOEKT JOU!

Ben jij of ken jij een **dynamisch iemand** die op zoek is naar een **veelzijdige baan** in een hecht team, laat het ons weten!

Stuur je CV naar info@beumerijzerhandel.nl, bel 070-328 02 48 of loop gewoon even binnen en we kijken graag of wij wat voor elkaar kunnen betekenen! De koffie staat klaar! Wij zijn op zoek naar:

Verkoper Winkel (fulltime) • Verkopen en klanten adviseren; • Beheren van het assortiment; • Mogelijkheid tot cursussen en een vakopleiding technische handel; • Veelzijdig gevarieerd werk met eigen verantwoordelijkheid; • Werken in een hecht en jong team van collega's.	Monteur Buitendienst (fulltime) • Zelfstandig allround klussen uitvoeren; • Grote diversiteit aan klussen bij particulieren thuis; • Hang en sluitwerk (PKVW); • Electra en loodgieterswerk; • Bedrijfsbus, tablet en telefoon van de zaak; • Mogelijkheid tot cursussen/ opleidingen.	Zaterdag Hulp (bijbaan) • Collega's ondersteunen in de winkel; • Schoonmaken en opruimen; • Mogelijkheid klanten te assisteren; • Vakkenvullen; • Leren en ervaring opdoen in een dynamische winkel; • Mogelijkheid om meer te werken in vakanties.
--	--	---

info@beumerijzerhandel.nl • Van Hoytemastraat 72 • 2596 ES 's-Gravenhage

Over een Haagse verzetsman

Wanneer je op de fiets van Wassenaar naar Scheveningen rijdt, zou je het fietspad dat naast de Alkemadelaan ligt kunnen nemen. Op 1 april 2015 heeft het college van Burgemeester en Wethouders van Den Haag besloten dit fietspad een naam te geven en wel het Maurits Kiepad. Op 29 april is het betreffende bord onthuld door de nabestaanden van Maurits, samen met een wethouder. Dit fietspad vormt min of meer de verbinding tussen de Scheveningse gevangenis – tijdens de Tweede Wereldoorlog het Oranjehotel genoemd waar duizenden verzetsstrijders gevangen hebben gezeten – en de Waalsdorpervlakte. Wie was Maurits Kiek?

Maurits Kiek is op 5 augustus 1909 in Den Haag geboren. Zijn vader was fabrikant van automobielbanden. Het gezin, bestaande uit Herman Kiek, Sophia Salomons de twee zusjes Sere en Hendrina en Maurits, woonde op dat moment op het adres Schenkstraat 247. Deze straat vormde tot de stadsvernieuwing van de jaren zeventig en tachtig van de vorige eeuw de verbinding tussen de Schenkweg en de Eerste van den Boschstraat. Later is het gezin op de Laan van Nieuw Oost-Indië gaan wonen en vervolgens op de Stationsweg.

Als kind had Maurits er plezier in om radio's en klokken uit elkaar te halen om ze vervolgens weer in elkaar te zetten. Op zestienjarige leeftijd beheerste hij de morsecode al en hij kreeg op die leeftijd een zendvergunning, wat zeer uitzonderlijk was voor die tijd. Na de middelbare school volgde hij een opleiding in radiotechniek en vervolgens opende hij een elektronicazaak in België in de plaats Gent. Hij beheerste behalve het Nederlands de talen Duits, Frans en Engels. Rond 1938 wilde hij de opleiding voor piloot bij het Nederlands leger gaan volgen, maar omdat hij kleurenblind was ging dit niet door. Via privélessen wist hij toch zijn vliegbrevet te halen. In die tijd leerde hij een Engelse officier kennen die hem eind 1939 vroeg om

naar Aken te vliegen om een Duitser op te halen die achtervolgd werd door de Nazi's.

Na de Duitse bezetting van ons land en België ging hij spioneren voor de Engelse inlichtingendienst. Hij woonde toen nog in Gent. Eind 1940 kreeg de Duitse contraspionage dit in de gaten en Maurits vluchtte naar Nederland. Hij vond onderduikadressen in Den Haag en Rijswijk en bleef waardevolle militaire

“Een Jood die vrijwillig naar Nederland terug zou willen gaan, moest óf gek zijn of een verrader.”

gegevens doorgeven aan de Engelsen. Begin 1942 werd de grond te heet onder zijn voeten en hij besloot ons land te verlaten. Via Zwitserland, Spanje, Zuid-Amerika en Canada kwam hij uiteindelijk begin 1943 in Engeland terecht. Hij meldde zich bij de Nederlands inlichtingendienst maar daar vertrouwde men hem niet. Een Jood die vrijwillig naar Nederland terug zou willen gaan, moest óf gek zijn of een verrader. De Engelse inlichtingendienst dacht hier heel anders over en na een korte opleiding werd hij in Frankrijk gedropt en hij zorgde er onder andere voor dat meer dan dertig neergeschoten geallieerde piloten naar Engeland konden terugkeren. Ook leerde hij leden

Het door zijn dochter geschreven boek

Maurits Kiek

hij valse berichten zou gaan verzenden naar Londen. Hij deed dit zonder de vereiste veiligheidscode te gebruiken zodat men in Londen wist dat het om valse informatie ging. Op 11 mei 1944 werd Maurits Kiek ter dood veroordeeld. Hij werd opgesloten in een Belgische gevangenis maar toen de geallieerden in Normandië geland waren, werd die gevangenis ont-

van verzetsmensen en geheime agenten. Integendeel, mijn vader kwam gebroken uit de oorlog.” Wél heeft hij tijdens de watersnoodramp van 1953 nog een belangrijke rol gespeeld. Telefoonverkeer met het rampgebied in Zeeland en de Zuid-Hollandse eilanden was niet mogelijk. Als zendamateur heeft hij toch verbinding weten te maken. Op 13 februari 1980 is hij in Wassenaar overleden en hij werd begraven op de Joodse begraafplaats Persijnhof in het Kerkehout, niet ver van zijn huis.

Er waren slechts twee Nederlandse Joodse geheime agenten actief tijdens de Tweede Wereldoorlog en hij was er een van. Hij heeft talloze onderscheidingen gekregen waaronder bij Koninklijk Besluit in 1948 het Bronzen Kruis en het Verzetsherdenkingskruis. Van de Amerikaanse regering heeft hij de Medal of Freedom gekregen. Een van zijn dochters heeft een boek over haar vader geschreven getiteld *The MK story, Code Name: The Black cat*. MK was van jongs af aan de bijnaam van Maurits. Dit boek is in 2019 verschenen en er werd ook een luisterboek van gemaakt. De Amerikaanse filmmaakster Cheryl Halpern heeft een documentaire over zijn leven gemaakt met als titel: *Remembering: The Maurits Kiek Story*. Tijdens een filmfestival in 2020 in het Filmhuis Den Haag kreeg deze documentaire de tweede prijs voor de beste documentaires. Wanneer ik een volgende keer over dat fietspad rijd, zal ik ongetwijfeld aan dit boeiende verhaal denken.

Carl Doeke Eisma
carleisma@planet.nl

Na de oorlog ontving Kiek (v.l.n.r.) het Verzetsherdenkingskruis en het Bronzen Kruis. En van de Amerikaanse regering de Medal of Freedom. Foto 1: Museum Rotterdam, foto 2 en 3: Wikimedia

van de verzetsgroepen hoe ze radiocontact met Londen konden maken.

Op 5 september 1943 werd Maurits in Brussel gearresteerd. De Duitsers wilden dat

ruimd. Vervolgens werd hij naar diverse concentratiekampen en gevangenissen getransporteerd. Ondanks de martelingen die hij moest ondergaan, bleef hij in leven en op 23 april 1945 werd hij door de Amerikanen in het Duitse plaatsje Amberg bevrijd.

In 1946 is hij getrouwd met Sonja Cohen en ze kregen twee zoons en twee dochters. Een jaar later woont hij in Wassenaar op het adres Rijksweg 801. In het straatnamenboekje staat aanvankelijk eerste luitenant achter zijn naam en later radiotechnicus. Door alles wat hij tijdens de Tweede Wereldoorlog heeft meegeemaakt, werd hij arbeidsongeschikt verklaard. Zijn zoon Robert zegt hierover: “Er is niets romantisch aan het werk

In 2015 is het Maurits Kiepad naar hem vernoemd, een fietspad langs de Van Alkemadelaan.

Kroniek van de eerste maanden van

In 1911 werd door de Belgische Bell Telephone Manufacturing Company (BTMC) een verkoopkantoor in Den Haag opgericht aan de Albertinestraat 16 (Be-zuidenhout) onder leiding van de Delftse ingenieur Laurent Velú. In 1925 was BTMC onderdeel van ITT geworden. Toen de oorlog in mei 1940 uitbrak, begon de heer Velú aan een kroniek (tot en met juli). Totaal dertig kantjes uitgetypt door secretaresse mevr. Spreij. Eerst vooral dagelijkse feiten tot aan de capitulatie, daarna een opsomming van maatregelen en verordeningen door de Duitse bezetter op het gebied van politiek, economie en financiën. In dit artikel volgt hiervan een korte samenvatting waarin onder andere sprake is van Den Haag.

Dhr. Velú en inzet mevr. Spreij

10 Mei

Even na drie uur in de ochtend valt het Duitse leger Nederland binnen met vliegtuigaanvallen en veel Duitse parachute-troepen diep in het land. Ook een aanval op Den Haag, klaarblijkelijk met de bedoeling om Hare Majesteit de Koningin en de regering gevangen te nemen en zo in één slag het land te onderwerpen. Al om zes uur eist de Duitse gezant overgave, maar de Nederlandse minister van Buitenlandse Zaken weigert dat. Deze verklaart de Nederlandse Regering in oorlog met het Duitse rijk door de ongemotiveerde en zonder enige waarschuwing gepleegde aanval op Nederland.

11 Mei

De overval van de Duitsers op Nederland wordt als mislukt gezien. De Duitse parachute-troepen zijn praktisch overal verslagen en gevangengenomen. Maar het Nederlandse veldleger wijkt voor de overmacht. Verschillende steden, zoals Den Haag, zijn aangevallen. In Den Haag is er een aanval op het Hoofddoelmissariaat van Politie.

12 Mei

Het Nederlandse leger wijkt voor het sterk gemotoriseerde Duitse leger. Er is een zware strijd in onder andere Rotterdam (Waalhaven en Feijenoord), Dordrecht en aan de Grebbelinie. De regering verbiedt het om zich in Den Haag na half negen 's avonds nog op straat te bevinden.

13 Mei

Rotterdam is weer vrijwel geheel in Nederlandse handen, behalve de Waalhaven. De meeste parachutisten zijn onschadelijk gemaakt. De Duitsers maken wel vooruitgang in Gelderland, Brabant en in het noorden. Met name in Den Haag worden relletjes door militairen bedwongen.

14 Mei

H.M. de Koningin maakt bekend dat het vorstenhuis en de regering in groot gevaar zijn en een rege-ringscapitulatie voorkomen moet worden. Daarom is de zetel van de koninklijke familie en van de regering verplaatst naar Londen. De binnenstad van Rotterdam is door bombardementen verwoest. De Duitse aanval op de afsluitdijk van het IJsselmeer is afgeslagen. Maar de materiële overmacht van de Duitsers breekt geleidelijk de weerstand van het Nederlandse leger en de Nederlandse luchtmacht is praktisch vernietigd. De Grebbelinie valt niet meer te verdedigen.

Bevel tot aanmelding arbeidsinzet

Ypenburg Luchtlandingen 1940

Een Duits vliegtuig stort brandend neer in de Adelheidstraat. VIII. 10 Mei 1940. De linker-vleugel op het punt af te breken. Foto: H. Lamme, collectie HGA

Juni

Seyss-Inquart krijgt regerings-bevoegdheden conform de Nederlandse grondwet en andere wetten.

De Regeringscommissaris voor de wederopbouw Ir. J.A. Ringers houdt de bouw van een nieuw Haags stadhuis, ontworpen door architect Luthmann, tegen. De Duitse Ordnungspolizei is in Nederland aangekomen om politiediensten uit te voeren voor de Duitse bezettingsoverheid.

Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana is met de prinsesjes Beatrix en Irene behouden aangekomen in Canada. Brood gaat op distributie met 2000 gram per persoon per week. Gerechtelijke uitspraken mogen niet meer 'in naam des Konings' maar 'in

naam van het Recht'. Een groot contingent van het S.S. Totenkopf-regiment is in Nederland aangekomen om Seyss-Inquart te helpen bij het bewaren van de binnenlandse rust. Hij heeft dit regiment op het Binnenhof geïnspecteerd. Ook heeft hij de werkzaamheden van de Tweede en Eerste Kamer opgeschort en vinden verkiezingen tot nader order niet plaats.

Bezinegebrek, 29 mei 1940. Foto: H.A.W. Douwes, collectie HGA

Juli

Seyss-Inquart heeft Mr. S.J.R. de Monchy als burgemeester van Den Haag ontslagen. Hij wordt voorlopig waargenomen door wethouder Prof. Ir. C. L. v.d. Bilt. Uiterlijk 15 juli moeten buitenlandse gezanten, hun familieleden en hun ambtenaren Den Haag verlaten. Ook personeel van het Permanente Hof van Internationale Justitie vertrekt. De politieke partijen SDAP, RSAP en de communistische Partij komen onder toezicht van de

n WO II

Duitse militairen lopen over het Buitenhof, waar een versperring met smalle doorgang is gemaakt. mei 1940. Foto: A. E. Ament, collectie HGA

Duitsland dreigt met het bombarderen van de grote steden als verdere tegenstand niet wordt opgegeven. Hierop besluit de opperbevelhebber van de Nederlandse Land- en Zeemacht tot capitulatie. Niettemin wordt Rotterdam nog steeds zwaar gebombardeerd. Op de Zeeuwse eilanden wordt nog weerstand geboden, samen met Franse hulptroepen. De Engelse hulp heeft zich beperkt tot kleine troepen die in IJmuiden en Hoek van Holland aan wal zijn gegaan, echter er werd niet aan de strijd deelgenomen. Ook de Engelse luchtmacht heeft slechts in geringe mate boven Nederland geageerd.

15 Mei

Den Haag en andere steden zijn door de Duitse weermacht bezet. Het Nederlandse leger wordt in zijn geheel als gevangen beschouwd. Alle wapens moeten worden ingeleverd. Wel mogen officieren hun sabel behouden. In het algemeen is er een verbod op wapenbezit. Alles moet worden ingeleverd op straffe van de doodstraf. In de nacht van 15 op 16 mei wordt volgens de Duitse wet de zomertijd ingevoerd.

16 Mei

Het verkeer van burgers per auto of per motorrijwiel is verboden. De burgers mogen zich 's avonds weer op straat begeven.

17 Mei

Er mag alleen nog naar Duitse radio-uitzendingen worden geluisterd of naar niet-Duitse zenders die door het Duitse militaire bestuur zijn toegelaten. Het laatste verzet van het Nederlandse leger in Zeeland is opgegeven.

21 t/m 26 mei

Voor kleding zal een distributie worden ingevoerd om zo te voorkomen dat personen met een grotere financiële draagkracht 'voorraden' aanleggen.

27 t/m 31 mei

De Duitse militaire bevelhebber benoemt Rijksminister Seyss-Inquart tot Rijkscommissaris voor de bezette gebieden. Alle Belgische, Franse, Poolse en Engelse onderdanen moeten zich bij de politie melden, anders volgt strafvervolgning. Koffie en thee worden gedistribueerd. Een half ons thee of een half pond koffie per persoon per maand. Olie is niet meer verkrijgbaar voor particulieren met een centrale verwarming. Schoenen kunnen alleen aangeschaft worden via distributie, maar bij een inkomen van meer dan 1200 gulden per jaar kom je voorlopig nog niet in aanmerking. Alle vrachtauto's moeten worden aangemeld, op straffe van inbeslagname.

NSB-commissaris Rost van Tonningen. Want genoemde partijen bieden geen waarborg voor de Duits-Nederlandse samenwerking. Verwacht wordt binnenkort de distributie van varkensvlees.

Tot slot

In februari 1940 werd besloten door BTMC om het verkoopkantoor, dat inmiddels was uitgegroeid tot een bedrijf aan de Scheldestraat 160-162, om te zetten naar de Nederlandsche Standard Electric Maatschappij (NSEM). Eind 1940 was het zover. De NSEM bleef werken aan de BTMC-telefooncentrales van de PTT. In 1942 werd het bedrijf bestempeld als 'Rüstungsbetrieb' (defensiebedrijf) en fabriceerde onder andere veldtelefoons. De heer Vélú overleed in 1943. Na de oorlog verhuisde de NSEM naar de Van der Kunstraat, naar het

pand waar voorheen Siemens gehuisvest was, waarvan als Duits bedrijf de werkplaatsen en magazijnen door de Nederlandse staat waren onteigend.

Danny van der Steen
dth.vandersteen@gmail.com

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de Telecommunicatie Erfgoed Stichting in Rijswijk.

www.telecom-erfgoed.nl

Het verkoopkantoor was uitgebreid naar de Scheldestraat 160-162. Foto uit 1936

Albertinestraat 16 waar een verkoopkantoor van de BTMC was gevestigd. Foto uit 1911

Haagse kinderen in de Tweede Wereldoorlog

In mijn werk als consulent ouderengeneeskunde praat ik dagelijks met kwetsbare Haagse ouderen. Steeds vaker is de Tweede Wereldoorlog het onderwerp. Met levendige herinneringen aan een tijd die ver achter ons ligt. Soms diep weggestopt omdat ze te pijnlijk zijn. Maar door de oorlog in Oekraïne worden zorgvuldig gesloten laatjes en kastjes in het brein geopend. Het roept veel op. Veel ouderen zijn verdrietig, angstig en boos over wat er nu gaande is. Maar ook bezorgd voor hun nakomelingen. Gaan we nu hetzelfde meemaken als toen?

De Haagse verhalen die ik te horen krijg, zijn erg indrukwekkend en gaan gepaard met veel emotie. Het zijn ooggetuigenverslagen van een generatie die het nog kan navertellen. Hoogbejaarden die in de Tweede Wereldoorlog kind waren. Een negentigjarige vertelt dat ze de angst en glassplinters nog voelt van een raketinslag. Een 93-jarige vertelt over de hongersnood, de gaarkeukens en het slappe brood met olie. Een 96-jarige vertelt hoe zijn vader met gevaar voor eigen leven ervoor zorgde dat de herdershond van een in de straat wonende NSB'er in de pan belandde. Een 88-jarige vertelt over de vele lege stoeltjes in haar klas. Een 95-jarige vertelt over het bombardement op het Bezuidenhout en de vele gewonden en doden. Een 94-jarige vertelt dat ze in het Westland werd aangehouden door Duitse soldaten en het meegekregen fruit en groenten moest inleveren. Een 87-jarige vertelt over de angst die ze voelde bij het geluid van geweerschoten en vliegtuigen. Een 91-jarige vertelt hoe zijn vader en broer werden opgepakt, te werk werden gesteld in Duitsland en getraumatiseerd thuiskwamen. Een 89-jarige vertelt hoe haar moeder van bloembollen en suikerbieten een gerecht probeerde te maken. Het zijn allemaal persoonlijke herinneringen van Haagse ouderen die toen kind waren. Ze boeien en ontroeren. Maar zijn ook niet te bevatten.

Wim Bartels, 86 jaar, oud-kastelein in Den Haag, heeft de oorlog ook als kind meegemaakt. Zijn verhalen zijn aangrijpend. Zo vertelt hij geëmotioneerd over zijn Joodse vriendjes in de buurt. Iedere dag speelden zij heerlijk samen buiten. Nog niet wetende dat de wereld op het punt stond te veranderen. Het begon met de sterren die zijn kameraadjes moesten dragen. Niemand begreep waarom. Het spelen ging onverminderd door.

Plaquette op de plek waar Kees Groot werd geëxecuteerd. Foto: Wikimedia

“Mogelijk gedreven door honger gaat Keesje naar binnen en pakt twee zakjes puddingpoeder.”

Maar in de loop van 1942 kwam het steeds vaker voor dat bij het ophalen van een vriendje de deur niet werd opengedaan. Op straat en op school zag hij zijn kameraadjes niet meer. Niemand wist waar ze waren. Op 5 maart 1943 werden alle kinderen en personeelsleden op

hardhandige wijze uit het Joods weeshuis aan de Pletterijstraat 66 gehaald. Niemand wist te vertellen waar ze naar toe werden gebracht. Pas na de oorlog ontdekte Wim de verschrikkelijke waarheid. Vermoord in vernietigingskamp Sobibor.

In 1944 breekt de hongerwinter aan. Er is nauwelijks nog iets te eten. Mensen sterven letterlijk van de honger. Wim weet nog goed dat winkels geplunderd werden. Zo ook op het Spui. Waar op donderdag 22 november 1944 door de Duitse Sicherheitsdienst (SD) een gruwdaad wordt gepleegd. De veertienjarige Keesje Groot is op het Spui als in de supermarkt van Simon de Wit een plundering gaande is. Volgens ooggetuigen hebben een paar vrouwen de winkelruit ingeslagen om grote ronde kazen, achteraf namaak, uit de etalage te halen. Mogelijk gedreven door honger gaat Keesje naar binnen en pakt twee zakjes puddingpoeder. Bij het verlaten van de

winkel worden hij en twee vrouwen in de kraag gegrepen door gewaarschuwde SD-agenten. Na overleg te hebben gehad met SD-officier Munt wordt besloten om Keesje standrechtelijk te fusillieren. Ter plekke wordt een vuurpeloton samengesteld. Wat dan gebeurt is niet te bevatten.

Wim Bartels als kind van 7 jaar

Keesje wordt gedwongen om op een bord te schrijven dat hij een plunderaar is. Vervolgens wordt hij genadeloos doodgeschoten. Om toekomstige plunderaars af te schrikken, blijft zijn lichaam twee dagen in de regen liggen met het bord om zijn nek. Niemand mag bij hem komen, ook zijn moeder niet. Wim weet het nog goed. Want hij was daar toen het gebeurde. Een herinnering die veel emoties bij hem oproepen.

Wim wordt eind 1944 met vele andere kinderen uitgezonden naar Friesland. Van zijn geliefde opa krijgt hij een zilveren rijksdaalder mee. De tocht wordt per boot afgelegd. Vanwege het gevaar wordt er 's nachts gevaren. Een reis vol ontberingen, spanning en angst. Wim komt terecht in Bergum waar hij liefdevol wordt opgevangen.

Maar tegen het einde van de oorlog bereikt hem treurig nieuws. Zijn opa is overleden. Het doet Wim nog steeds pijn dat hij geen afscheid heeft kunnen nemen.

Wim die als commando voor Nederland talrijke missies heeft ondernomen, vecht nu zijn laatste strijd. Met opgeheven hoofd en dankbaar voor het leven die hem gegeven is. Maar de herinneringen aan de Tweede Wereldoorlog laten hem niet los. Hij was een kind. Maar ook voor hem en vele andere ouderen geldt: je kunt een kind uit de oorlog halen, maar hoe haal je een oorlog uit een kind? Laten we lessen trekken uit de verhalen die worden verteld en hopen dat de oorlogswaanzin waar dan ook ter wereld stopt.

Jan Kaffa
jankaffa@hotmail.com

Spui tijdens de begrafenis van prinses Emma in '34. Rechts Simon de Wit waar zich later, in 1944, een gruwdaad zal afspelen. Foto: collectie HGA

Wachten op vervoer. Foto uit 1945, collectie HGA

Vroem, Vroom...

In elke editie van De Haagse Tijden stapt autojournalist John Vroom weer even in een auto die vroeger door Den Haag reed.

Austin Seven Countryman

Ik kan mij nog herinneren dat ik als puberende puber op de Van Hoogstratenschool in de Spaarwaterstraat in de klas naast Rita van Vugt zat. Ik verzeker u dat dit zeer afleidend was. Maar gelukkig had ik ook andere interesses - zoals auto's - dus heeft zij mijn schoolresultaten niet al te zeer beïnvloed. Dat was begin jaren zestig en in die tijd introduceerde Austin de Seven Countryman, in navolging op de succesvolle Morris Minor Traveller, het model met die houten omlijsting.

Ik herinner hem mij nog goed, want mijn tante Marjorie die met mijn oom Tinker in de badplaats Hove bij Brighton in Zuid-Engeland woonde, had zo'n lichtblauwe Morris Minor Traveller en had die ingeruild voor een nieuwe Austin Seven Countryman in dezelfde kleur. Tja, vrouwenlogica, maar dat terzijde. Als ze in Nederland kwamen, logeerden zij altijd in Hotel de Zalm in de Molenstraat, maar ook dat terzijde. De British Motor Company (BMC) waar zowel Austin als Morris toe behoorden, positioneerde deze Countryman als 'de ideale combinatie-wagen'. De kwaliteiten en de charme van een personenwagen in combinatie met de toepassingsmogelijkheden van een volbloed stationwagon. De Mini was nog geen jaar op de markt toen ze bij BMC deze variant bedachten. De Mini-basis

werd iets verlengd en Alec Issigonis bedacht met zijn team een fraai vormgegeven stationwagon met een paar slimme stijlelementen en leende het houten frame-idee van de eerdere Morris Minor Traveller, wat weer geleend was van de befaamde Amerikaanse 'Woodies' aan de zij- en achterkant. Gemakshalve leende hij ook de 'Barn style' achterdeurtjes. Twee apart opzij scharnierende toegangsdeurtjes van zijn voorganger. Té leuk! Voor veel ondernemers en detaillisten was dit een ideale bedrijfsauto. Klein, wendbaar, vlot en het bood veel laadruimte en was ook nog leuk als gezinsauto. De bagageruimte was mooi vlak en vierkant en met de rugleuning van de achterbank plat kon je de bagageruimte bijna verdubbelen. Voor de rest had hij de charme van een gewone Mini. Dwars voorin geplaatste

motor, waardoor er veel interieurruimte ontstond. Portierscharnieren aan de buitentkant, schuivende portierruitjes, grote bagagebakken, zowel voor- als achterin. De centraal geplaatste snelheidsmeter met links en rechts daarvan veel afleg-ruimte voor spulletjes die in de praktijk altijd van rechts naar links slingerden, maar de gedachte was goed. Of je nu lang of kort was, de stoeltjes hadden ook maar één stand en de leuningen waren evenmin verstelbaar. Je kon ze alleen maar naar voren klappen om achterin plaats te nemen. Ik kan mij nog herinneren dat rijden met

de Mini echt hard werken was. Je zat redelijk rechtop achter het hoge, platliggende stuur. De vering was bonkerig en de pedaaltjes waren klein en als je een grote schoenmaat had, moest je uitkijken dat je niet twee pedalen tegelijk bediende. Maar het was echt autorijden. Karten zou ik bijna willen zeggen, want hij lag als een blok op de weg en ging vierkant de bocht door met die heerlijke, zo herkenbare donkerbruine Mini-uitlaatbrom.

John Vroom
johnvroom@planet.nl

HAAGSE GELUIDEN

Haagse Geluiden gaat over Haagse muziek, dansgelegenheden, muziekwinkels en platenzaken in de jaren '50, '60 en '70.

Levy Joe

Rond 1962 bestaat de band The Black Demons uit Hans v.d. Kleij (gitaar), Ton v.d. Kleij (drum) en Godfried Wehermeijer (basgitaar). Begin 1964 wordt de naam gewijzigd in Chou Chou met Hans, Ton, Godfried, Jan Loman (orgel/ piano/ zang) en André Olgers (gitaar). Vanaf 1967 gaat Chou Chou verder als Levy Joe, met Ton, Jan en Godfried, en John Karelse (gitaar/ zang).

Ton zien we later terug als drummer van Earth & Fire. Hij is helaas op vrij jonge leeftijd overleden. Na The Sandy Coast is Levy Joe de tweede grote band in Voorburg. Zoals alle Voorburgse bands valt Levy Joe ook onder de Haagse scene. Ze beleven kort maar hevig gouden tijden. Treden veel op in onder andere de Marathon, Casino, Club 192, de Fjord en in veel clubs en dansscholen in Voorburg, Leidschendam, Rijswijk en Den Haag. Het publiek komt uit de hele regio toegestroomd. Het is een coverband, met nummers van Small Faces, Kinks, Who, Zombies, Moody Blues, Procol Harum en Spencer Davis Group. Ze zijn zo populair dat er een fanclub komt. De band staat onder andere in het voorprogramma van The Zombies en in de muzikale theatershow 'Trippin' the Sixties van Barry McGuire (van de sixties hit Eve

of Destruction) en John York (ex-Birds). De band gaat in 1968 uiteen, maar het muzikale hart blijft kloppen. In 1994 wordt een reünie van de voorloper van Levy Joe, Chou Chou een daverend feest en dat doet de muzikanten besluiten om als ze vijftig jaar oud zijn in 1999 weer verder te gaan. Op 18 december 1999 is er een optreden in de kantine van voetbalvereniging Wilhelmus. De band wordt speciaal voor dit optreden uitgebreid met Stanley Koymans van onder andere Mohair Sam, Cads en Sensations (gitaar/ zang), en Jackson Loman (drums/ percussie). Het wordt een enorm succes. Tot het moment van stoppen wordt er weer voor volle zalen opgetreden met oude en nieuwe nummers met John, Ton, Jan en Henk Smitskamp (onder andere Motions & Shocking Blue) op bas. Er volgen honderden optredens in verschillende

samenstellingen. Op voormalig tennispark Houtrust (sixties party's Hans Borias) wordt in 2012 een eerste exemplaar van een mini-cd uitgereikt. Een optreden in de muziektent op Kijkduin trekt honderden toeschouwers. In 2014 wordt de cd Harmony in Harmony uitgebracht. Omdat aan alle goede dingen een eind komt, deelt de band mee dat ze met pijn in het hart hebben besloten om per juli 2015 te stoppen. Het allerlaatste concert is in

herberg Vlietzicht in Rijswijk op 4 juli 2015. De band bestaat dan uit Arris Schaap (gitaar/ zang), Joop Regoord (drums/ zang), Joop Lelieveld (bas/ zang) en oerlid Jan Loman (orgel/ piano/ zang). Jan gaat met zijn vrouw een paar jaar naar Bali, Arris wil een tijd doorbrengen zonder verplichtingen. Joop en Joop blijven in andere bands muziek maken.

Robert Mindé
romin@ziggo.nl

Eropuit!

Organiseert u een leuke activiteit waar onze lezers blij van worden? Mail uw activiteiten of tips naar info@dehaagsetijden.nl of bel: 070 - 360 76 76

Munten, postzegels, bankbiljetten en ansichtkaarten

Ergens slingeren nog de postzegelalbums van opa op zolder. Waar zijn de munten van pa eigenlijk gebleven? En zijn die ansichtkaarten bestemd voor het oud papier? U bent niet de enige met vragen over een verzameling munten, postzegels, papiergeld, ansichtkaarten of penningen. Daarom houdt de Munten- en Postzegel Organisatie (MPO) elke woensdag een open inloopdag. Wie zijn of haar verzameling deskundig en gratis wil laten beoordelen, kan tussen 10.00 en 16.00 uur terecht bij de MPO, Energieweg 7, IJsselstein, nabij Utrecht. Aansluitend is er desgewenst advies met betrekking tot verkoop of verzekering. Informatie: 030-6063944 of kijk op www.mpo.nl.

Goud, zilver, kunst, curiosa en militaria

In de la ligt nog die gouden ketting van oma. Ergens ligt nog een potje met oude sieraden. Dat oude beeldje of die zilveren miniatuurtjes in de kast, zijn die nog wat waard? En hebben die oude onderscheidingen en militaire spulletjes nog waarde? Allemaal vragen met betrekking tot goud, zilver, kunst en curiosa of militaria. Bezoek eens onze open inloopdag, elke donderdag van 10.00 tot 16.00 uur. U bent dan welkom bij MPO/Heritage op de Energieweg 7 te IJsselstein, vlakbij Utrecht, voor een gratis en vrijblijvende taxatie. Aansluitend krijgt u desgewenst advies met betrekking tot verkoop of verzekering. Voor meer informatie: 030-6063944.

Salt Market

Op de Salt Market proef je de zout uit de zee en de zoete sfeer van de markt. Tijdens deze lifestyle markt zijn handgemaakte producten, accessoires en verschillende andere producten te koop. De krachten worden gebundeld van (kleine) ondernemers die unieke producten presenteren op een unieke locatie. Onder het genot van een goede wandeling en de zon op je gezicht, kan je snuffelen tussen de prachtige producten die de markthouders presenteren.

Deze formule zorgt voor een extra goede herinnering aan een dagje zee. Met producten voor zowel kinderen als volwassenen is de Salt Market toegankelijk voor iedereen.

Wanneer & waar: 18 t/m 21 mei, Noordboulevard van Scheveningen

Friday Night Jazz at The Hague Marriott Hotel

Op vrijdagavond 12 mei (20.30 uur) vindt in het The Hague Marriott Hotel een nieuwe editie van "Friday Night Jazz" plaats met een optreden van het Jochem Le Cointre Trio met Dimitri Chapeau (tenorsaxofoon), Jules Monen (bas) en drummer Barry Olthof. Het belooft een swingende en avontuurlijke avond te worden met straight-ahead jazz en bekende jazzklassiekers. Dit concert wordt georganiseerd door de Stichting Jazz at the Club in samenwerking met Podium De Nieuwe Kamer en het The Hague Marriott Hotel Den Haag.

Wanneer & waar: vrijdagavond 12 mei, om 20.30 uur; inloop vanaf 20.00 uur. The Hague Marriott Hotel, Johan de Wittlaan 30, 2517 JR Den Haag. Meer informatie: www.jazzattheclub.nl of www.podiumdenieuwekamer.nl

Expositie 'Weer Anders Ordenen' bij de Haagse Kunstkring

Na de BookArt-tentoonstelling 'Anders Ordenen' die in oktober 2022 bij de Haagse Kunstkring te zien was, is er nu een vervolg: 'Weer Anders Ordenen'. In deze expositie toont Brust Bijmolt werk gemaakt van 2017 - 2023 onder curatorschap van Pim Piët. Papierkunstenaar Gerrie Brust Bijmolt tekent, knipt, scheurt en vernielt, rangschikt en ordent, plakt en bouwt torens met papier. Het resultaat is te zien in haar solo-expositie 'Weer Anders Ordenen'.

Wanneer & waar: 3 t/m 29 mei in de Albert Vogelzaal van de Haagse Kunstkring. Opening 6 mei 17.00 uur door Karen Boer, dichter.

Stiltewandeling door Bibliotheek aan de Vliet

Dit jaar vraagt het Nationaal Comité aandacht voor het jaarthema 'Leven met oorlog'. Op donderdag 4 mei kun je bij de Bibliotheek Voorburg terecht voor een moment van ontmoeting, herdenking en verbinding, gevolgd door een stiltewandeling. Deelnemers krijgen de gelegenheid om in een veilige omgeving hun ervaringen met het thema 'Leven met oorlog' te delen en naar elkaar te luisteren. Daarna zal geleidelijk een overgang worden gemaakt naar mindful samenzijn in stilte, gevolgd door een stiltewandeling door de Voorburgse parken. De ochtend begint om 10.00 uur en duurt tot 13.00 uur. Het wordt begeleid door Pauline Memelink van Moving the Mind. Op vrijdag 5 mei is schrijver en oud-journalist André Buurman van 14.00 tot 15.00u te gast in Rijswijk om te vertellen over zijn nieuwste fiction-thriller Het Neurenberger Mysterie. Dit boek gaat over het grote raadsel rond de verdwijning van duizenden nazi-oorlogsmisdadigers in en na de Tweede Wereldoorlog.

Wanneer & waar: 4 & 5 mei, Bibliotheek aan de Vliet, Kon. Julianalaan 257 (Voorburg) Meer info via bibliotheekaandevliet.nl

Lezing Mengelberg & Mahler

Op dinsdag 9 mei geeft dr. Frits Zwart een lezing over de vriendschap tussen componisten Willem Mengelberg en Gustav Mahler, omlijst met beelden en geluidsfragmenten. Nederland is een echt 'Mahlerland'. Dat Mahlers muziek niet meer weg te denken is uit het hedendaagse concertleven, is vooral te danken aan dirigent Willem Mengelberg. Vanaf 1903 begon Mengelberg een hardnekkig pleidooi voor Mahlers muziek. Daarvoor nodigde hij Mahler uit naar Nederland om zijn eigen muziek bij het Concertgebouw te dirigeren en voerde zelf ook steeds meer van Mahlers muziek uit. Zo werd Nederland Mahler's tweede vaderland. De lezing is gratis te bezoeken, reserveren is niet nodig.

Wanneer & waar: di 9 mei, 12.30-14.00u, Centrale Bibliotheek Den Haag, Spui 68 Meer info via bibliotheekdenhaag.nl

De zus van Frida Kahlo

Muziekensemble Seasession, theatermaker Servaes Nelissen en regisseur Pieter Kramer maken deze bruisende muziektheatervoorstelling. Met opwindende live-muziek door een negenkoppig orkest, een excentrieke dirigent die voor wonderlijke gebeurtenissen zorgt en een bonte verzameling poppenfiguren. De makers lieten zich volop inspireren door de rijkdom van de Mexicaanse cultuur: de fantastische muziek van Mexicaanse componisten, het werk van beroemde Mexicaanse kunstenaars, de kleurrijke folklore en de Dia de los Muertos, het Mexicaanse dodenfeest. De zus van Frida Kahlo is een mozaïekver telling over een muziekensemble en hun radicale, bevlogen bandleider, gespeeld door Servaes Nelissen. Op zoek naar zijn Mexicaanse roots neemt hij het ensemble en het publiek op sleeptouw in zijn enorme verbeeldingskracht. Hij brengt Frida Kahlo en pianola-componist Conlon Nancarrow weer tot leven, we zien zijn gedroomde trip naar Mexico en zijn reis naar het hiernamaals.

Wanneer & waar: woe 10 mei, 20.15u, Theater a/h Spui Meer info via www.hnt.nl

Marcello en Els (W)eten Wat Lekker Is

Keraton Damai

Javaanse Keuken

Niet zo heet
Aan een van de mooiste lanen van Den Haag - de Groot Hertoginnelaan - vinden we Keraton Damai, een Indonesisch restaurant met de echte Javaanse keuken. Indonesië is een groot eilandenrijk van wel 16.000 (!) eilanden waarvan er duizenden bewoond zijn. De vele verschillende volkeren die er wonen hebben natuurlijk net zo veel verschillende keukens. De twee belangrijkste zijn de wat hetere Sumatraanse en de wat zoetere mid-Javaanse keuken. Vanavond dus Javaans en, blijkt later, inderdaad niet zo heet...

Sfeer!
Meer dan 30 jaar geleden in 1992 openden de ouders van Frans Haris dit sfeervolle en authentieke Indonesisch restaurant. Aan de wanden een prachtige lambrisering van donker Javaans houtsnijwerk, mooie houten tafels, achterin een strakke bar en precies goed gedimd licht zorgen voor een fijne

sfeer! Keraton is niet te groot, je zou het een huiskamerrestaurant kunnen noemen, en biedt plaats aan zo'n 40 mensen. Frans legt uit dat vanwege de authentieke keuken en de hoge standaard die ze handhaven

mensen van ver buiten Den Haag komen eten. Het is vaak zo druk dat ze in twee sessies werken; de één tot 19.30 en de ander vanaf 20.00 uur.

Ook vegetarisch!
We bekijken de kaart en die is zoals we verwachten van een Indonesisch restaurant met voorgerechtes zoals loempia en pangsit, hoofdgerechten als nasi rames, lontong en gado gado. Wel vier verschillende rijsttafels waaronder een volledig vegetarische (!) en diverse bami en nasi gerechten. Bij de specialiteiten vinden we zes verschillende 'seafood specialities' en wel vijf Oost Javaanse gerechten zoals Peteh Kecap Udang of Tahu Gunting. Een uitgebreide wijnkaart, met veel mooi wit uit de Elzas, maakt het feest compleet!

Vredespaleis
Om een goede indruk van de keuken te krijgen is er voor ons eigenlijk maar één keus, de rijsttafel Keraton Damai. De rechauds komen op tafel en worden aangestoken. Terwijl de vriendelijke bediening uitlegt wat er allemaal op tafel komt

legt Frans ondertussen op elk bord twee verschillende stokjes saté, op ééntje - de domba muda (lam) - wordt een heerlijk kecap sausje geschonken, de ander is een saté babi pedis. Met deze twee saté's beginnen is de boodschap, want zo uit de keuken zijn ze het lekkerst! Als eerste komt een schotel met rempejek, emping, seroendeng en atjar. En dan de rijsttafel; nasi putih, nasi koening, nasi goreng, ayam opor, gado gado, rendang (by the way, rendang werd door CNN uitgeroepen tot lekkerste gerecht ter wereld), sambal goreng telor, sambal goreng tempé, sajoer lodoh, terong balado (onwijs lekkere aubergine), tumis asperagus en tumis paré

(bijzonder, bitter en erg lekker). Met een perfecte Riesling uit de Elzas hebben we

uitzonderlijk lekker en sfeervol Indonesisch gegeten! Wij zeggen, reserveer een tafel en check of we gelijk hebben. En, o ja, Keraton Damai betekent... paleis van de vrede, Vredespaleis dus.

Op een rijtje
Keraton Damai
Groot Hertoginnelaan 57,
Den Haag - 070 363 9371
keratondamai.nl

di - za: 16.30 - 21.30 uur
zo: 12.30 - 21.30 uur

Voraf	vanaf € 9,-
Hoofdgerecht	vanaf € 21,-
Rijsttafel	vanaf € 27,-
Bami / nasi	vanaf € 21,-
Specialiteiten	vanaf € 23,-
Drankjes	gewoon
Wijnen	+ tot +++

Herinneringen aan de Uilebomen

Ik ben in de Rivierenbuurt geboren in 1947 en heb gewoond op de Uilebomen 4. Ik heb daar dertig jaar gewoond en kom uit een groenteboerfamilie. Mijn vader, opa en twee tantes hadden groentezaken, mijn tantes in de Torenstraat, in een hal. Mijn vader is begonnen met paard en wagen met groenten en fruit. Groentezaken waren er voldoende in die tijd; drie op de Nieuwe Haven, twee op het Spui en onze zaak.

Vroeger heette het Zuid-Oost Binnensingel. Het was gezellig wonen daar. Twee keer per jaar, in het voorjaar en het na-

jaar, kwamen er veel plezierboten door de gracht richting Scheveningen. Naast ons was een sigarenzaak van mevrouw

Privé, waar je sigaretten en sigaren los kon kopen. Verder een kruidenier van Neleman. Richting Spui had je een autozaak waar je Tempo auto's kon kopen, op drie wielen. Boven de showroom woonde Paul Verhoeven, de filmregisseur. Ik moest daar boodschappen brengen en dan deed hij meestal open.

Spelen werd dikwijls in het Lamgroen gedaan. Bij de ambachtsschool over de hekken klimmen en in de grote ondergrondse fietsenstalling

Uilebomen 2-30. Foto: Dienst Stedelijke Ontwikkeling (Bert Mellink)

spelen. Er werd ook veel geroleschaatst vlak voor Stichel. Daar had je een pleintje in het midden. Ik had één zus en drie broers. Zelf ben ik de jongste en de enige die in de groenten is gegaan, veertig jaar lang.

Aan de overkant, de Boomsluiterskade, zat juffrouw Jansen; een piepklein kruideniertje met een grote snoep-tafel waar je voor vijf cent al

iets kon kopen. Iets verderop zat Van der Voort, de schoenmaker en natuurlijk het Hofje van Nijverheid, waar elk jaar de kerstbomen verbrand werden. Op het Spui was Reisbureau Eurotex, waar in januari altijd een rij stond buiten voor de goedkoopste reisjes. Nog vaak denk ik terug aan de Uilebomen.

Aad van Veen
vanveen8@gmail.com

Uilebomen 9 (ged.) en hoger, ca. 1969. Foto: collectie HGA

1 ZWEEDSE PUZZEL

walg-vogel	op deze wijze	Turks bevel-hebber	Arabishe titel	water-kering
blaasinstrument	uitroep van afkeer	Griekse letter	noodsein	gebal-semde lijk
4		boeren-bezit		
zangnoot		genees-middel		6
geldstraf		takje		
			lichaams-deel	
			water in Friesland	profeet
klooster	angstig	opnieuw		pers. vnv.
		harde slag		behoefte mens
			3	tand-glazuur
				in orde
dus				voegel
wees gegroet				koordans
		gebogen		muziek-tempel
		bevel		
lichaams-deel			nobel	
pl. in Italië			voorzetsel	7
1				riv. in Rusland
				bovenste dakrand
Europese hoofdstad		kamer-plant		
		zangnoot		
			reus-achtig	
pleger			2	steen

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

2 SUDOKU

		5	7		2		
	7			1			5
					7		9
	9		8				
	2						3
			5			4	
	5	9	2				4
		6		9			1
		8	4			6	

	3	1		8		4	
6		5					7
	4						
				6	4		2
2	6			4		5	
			3			7	
8			4	5	2		1
	9						
			8				3

Puzzel & Win!

Mocht u de oplossingen weten van de puzzels op deze pagina, dan maakt u kans op deze leuke prijs van de Fifties Store!

U kunt de oplossingen tot donderdag 11 mei mailen naar puzzel@dehaagsetijden.nl

Win 10 onderzetters gemaakt van echte vinylplaten
Deze onderzetters zijn gemaakt van authentieke LP's waardoor er minder afval is voor het milieu. t.w.v. € 14,99. Wij geven maar liefst drie van deze sets weg!

Verkrijgbaar bij de Fifties Store,
www.fiftiesstore.nl
Namensestraat 73 - 2587 VX Den Haag

Oplossingen vorige editie:

Giant Sudoku: 1
Kruiswoordpuzzel: Koningsdag
Woordzoeker: Waterfietsen

Wij feliciteren de winnaar van de vorige editie met een mooie prijs, aangeboden door de Fifties Store. De de CD van The Clarks- Medleys gaat naar:

Norbert van Scheppingen te Zoetermeer
Let op! U dient de prijs zelf op te halen bij de Fifties Store.

3 KRUISWOORDPUZZEL

	1	2	3		4	5	6		
7		8				9			10
11	12			13		14			15
16			17						18
19		20					21		
		22	23			24	25		
26	27					28		29	30
31									32
33		34	35	36		37	38	39	
		40				41			
42	43						44	45	46
47			48				49		50
51		52				53		54	
		55					56		
57						58			

- Horizontaal:**
1 in de buurt
4 hoon; 8 Chinese munt
9 eerstkomende
11 plant; 14 taille
16 cerium; 17 brandstof
18 bijbelse stad
19 bijbelse figuur
21 insect
22 erfelijk materiaal
24 mager; 26 gebak
28 muze v.h. minnedicht
31 zoon
32 als onder
33 verbouw; 37 vis
40 pl. in Noord-Brabant
41 lidwoord
42 doctorandus
44 deel v.e. boom
47 Europese Unie
48 heester
50 lidwoord
51 gewichtig
53 voertuig
55 megabyte
56 toets alleen
57 oude munt
58 half (in samenst.).

- Verticaal:**
2 indien
3 oevergewas
5 vrucht
6 in orde
7 wedren
10 gedorste halmen
12 vreemde munt
13 halfbloed
14 plant
15 sukkel
20 gravin van Holland
21 nagerecht
23 nummer
25 bijwoord
26 te zijner tijd
27 pl. in Overijssel
29 hoeveelheid
30 wilde haver
34 godin v.d. dageraad
35 de lezer heil
36 Russisch heerser
37 Nederlander
38 water in Friesland
39 takje
42 aanwyzend vnv.
43 hardhandig
45 groot
46 deel van Engeland
48 groot
49 vleesgerecht
52 Japans parelduikster
54 draagbare telefoon.

54	39	42	19	23	46	28	1
----	----	----	----	----	----	----	---

GA JE OOK MEE EROPUIT?

Onze ErOpUit! Special komt op **16 mei 2023** uit en brengt voor adverteerders vele voordelen met zich mee. Wees er op tijd bij, want we geven bij afname van een advertentie gratis redactie of extra advertentieruimte weg!

Neem contact op en bespreek met ons de voordelen.

www.dehaagsetijden.nl • 070 3607676 • info@dehaagsetijden.nl

**ADVERTEERDERS
VOORDEEL**

